

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

BØRNEHUSET GOETHESGADE

2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Lovgrundlag	side 3
Hvem er vi	side 4
○ Dagtilbud Sønderborg city	side 4
○ Præsentation af Børnehuset Goethesgade	side 6
Læreplanens opbygning	side 8
Det pædagogiske grundlag	side 9
○ Børnesyn	side 11
○ Dannelse og børneperspektiv	side 12
○ Leg	side 13
○ Børnefællesskaber	side 14
○ Læring	side 15
○ Det pædagogiske læringsmiljø	side 16
○ Samarbejde med forældre om børns læring	side 18
○ Børn i udsatte positioner	side 20
○ Sammenhænge og gode overgange	side 21
Øvrige krav til den pædagogiske læreplan	side 22
○ Inddragelse af lokalsamfundet	side 22
○ Arbejdet med fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	side 24
De seks læreplanstemaer	side 25
○ Alsidig personlig udvikling	side 25
○ Social udvikling	side 27
○ Kommunikation og sprog	side 29
○ Krop, sanser og bevægelse	side 31
○ Natur, udeliv og science	side 32
○ Kultur, æstetik og fællesskab	side 35
Evaluerings	side 37

Lovgrundlag

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

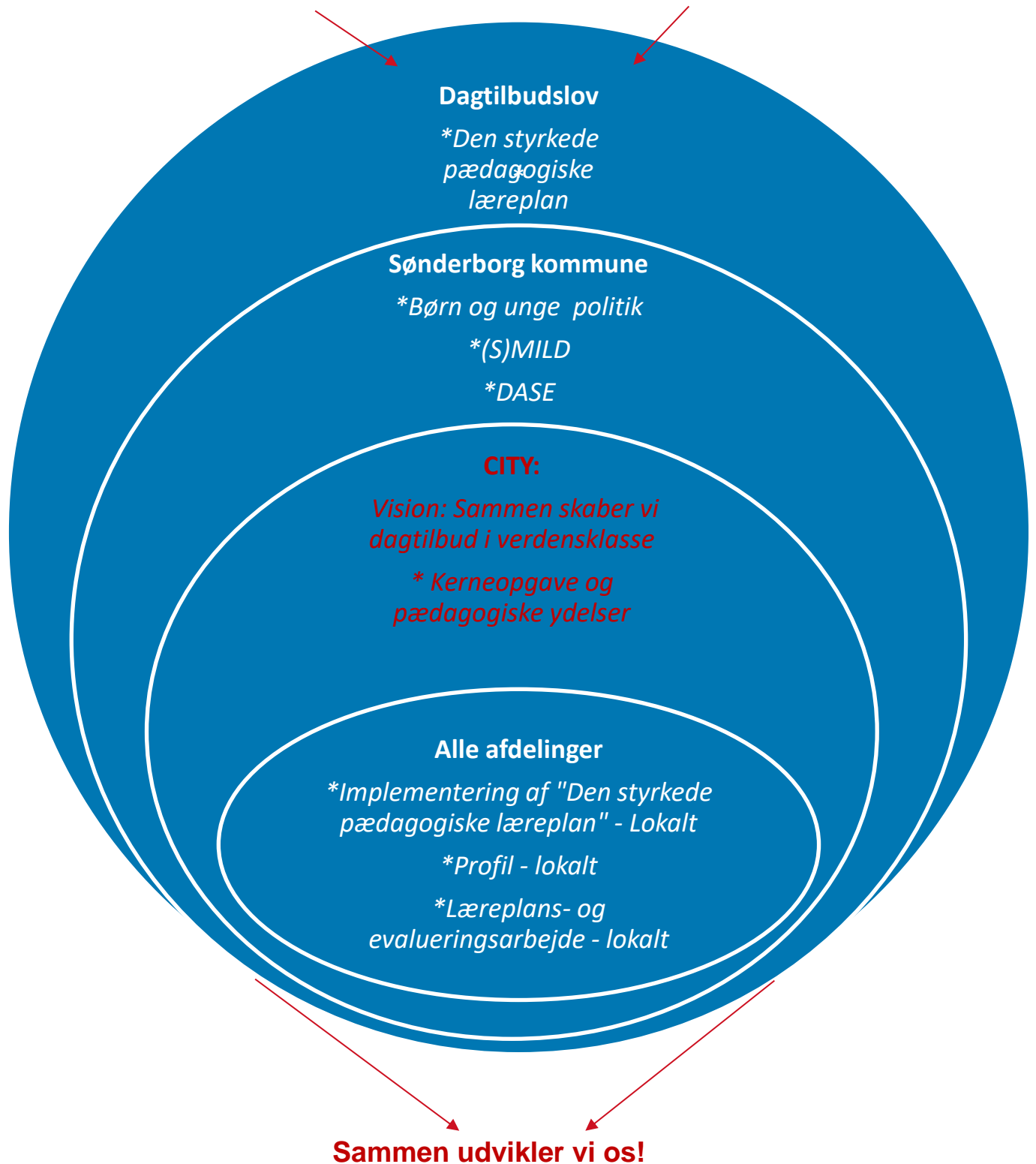

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Hvem er vi:

Det er i fællesskaberne læring sker !

Viden får man mere af ved at dele den !

*Se Sønderborg kommunes hjemmeside

Dagtilbud Sønderborg City består af 15 afdelinger placeret i skoledistrikt: Ahlmann, Humlehøj, Sønderskov og Ulkebøl. Dagtilbud Sønderborg City har en mangfoldighed af familier der kommer fra forskellige boligområder med hver deres kulturelle baggrund.

Der er en bestyrelse i området, som består af forældre- og personalerepræsentanter fra alle afdelinger.

Dagtilbuddet er ledet af en dagtilbudsleder og en konstitueret souschef samt 13 daglige pædagogiske ledere. Denne ledelsesorganisering tager højde for kompleksiteten, i forskellige ledelsesforordringer i vore afdelinger, således at der både sikres sikker organisationsudvikling, pædagogfaglig udvikling og driftsudvikling.

Den styrkede pædagogiske læreplaner målrettes i forhold til lokale udfordringer, hvor personalets styrker og kompetencer bringes i spil.

I Dagtilbud Sønderborg City, arbejder vi projektorganiseret i forhold til de godkendte politiske mål samt egne indsatsområder på tværs af afdelingerne med daglig pædagogisk leder som projektleder. Dette gør at de pædagogiske ledere får mere tid til pædagogisk ledelse af kerneopgaven ude hos personale, børn og forældre. Vi har fokus på personalets kompetencer i forhold til vidensdeling og undervisning og muligheden for, at man som ansat i dagtilbuddet også bidrager med viden i de andre afdelinger. Dette er med til at udvikle Dagtilbud af høj kvalitet.

Dagtilbud Sønderborg City's vision: "Sammen skaber vi dagtilbud i verdensklasse"

Præsentation af Børnehuset Goethesgade

Vi er en mindre selvejende integreret daginstitution, centralt placeret i Sønderborg midtby. Børnehuset drives i et tæt og godt samarbejde mellem den forældrevalgte bestyrelse, daglig pædagogisk leder og det pædagogiske personale samt LDD (Landsorganisation Danske Daginstitutioner).

Vi holder til i et ældre hus med en hjemlig atmosfære, hvor børnene har mulighed for at lege i mange hyggelige kroge og grupperum. Børnehuset har en kælder, stueetage og 1.sal, alle etager er i brug i dagligdagen. Børnehusets legeplads fremstår hyggelig og overskuelig med et foranderligt læringsrum. Her er kroge som skaber rum til fordybelse. Vi er dagligt på legepladsen og i al slags vejr.

Børnehusets opdeling

Vuggestue (bobler) består af 20 børn +/- . Der er tilknyttet 4 pædagoger, 1 pædagogmedhjælper og pædagog studerende.

Børnehaven (stjerner) består af 35 børn +/- . Der er tilknyttet 5 pædagoger og 1 pædagogmedhjælper.

Vi er et Børnehus i bevægelse hvor vi vægter en hverdag hvor barnet er en del af et fællesskab og alle kender hinanden. Vi vægter, at arbejde i mindre grupper for at se det enkelte barn.

Vores profil er bevægelse i flere betydninger:

- ❖ Lad børnene sætte spor – grine og fange børnenes ideer
- ❖ Motorisk og sproglig udvikling
- ❖ Glade børn og nærværende voksne – grin og latter
- ❖ Udvikling af sociale relationer
- ❖ Natur og udeliv året rundt
- ❖ Kreativ udvikling
- ❖ Tema, projekter og emneuger
- ❖ Plads til forskelligheder og mangfoldighed
- ❖ Genkendelig hverdag.

I Børnehuset arbejder vi målrettet med at selvstændiggøre børnene, så de fra en tidlig alder oplever glæden ved, at kunne selv.

For at give barnet en oplevelse af at være en værdifuld del af fællesskabet i Børnehuset arbejder vi gennem relationer med værdierne *tolerance, respekt, mod og omsorg*, som er kernen i "Fri for mobberi".

Barnet skal gennem sin tid, i Børnehuset Goethesgade indgå i mange forskellige relationer – både i store og små fællesskaber. For at styrke barnets sociale evner arbejder vi med strukturerede og uformelle legerelationer.

Når vi arbejder struktureret er det de voksne der sætter rammerne for legen. I de uformelle legerelationer sætter barnet selv rammerne for legen.

Når børnene starter et nyt kapitel i deres liv, uanset hvilke overgange de står overfor, er vores mål at de sendes afsted med mod på livet og lyst til de nye udfordringer.

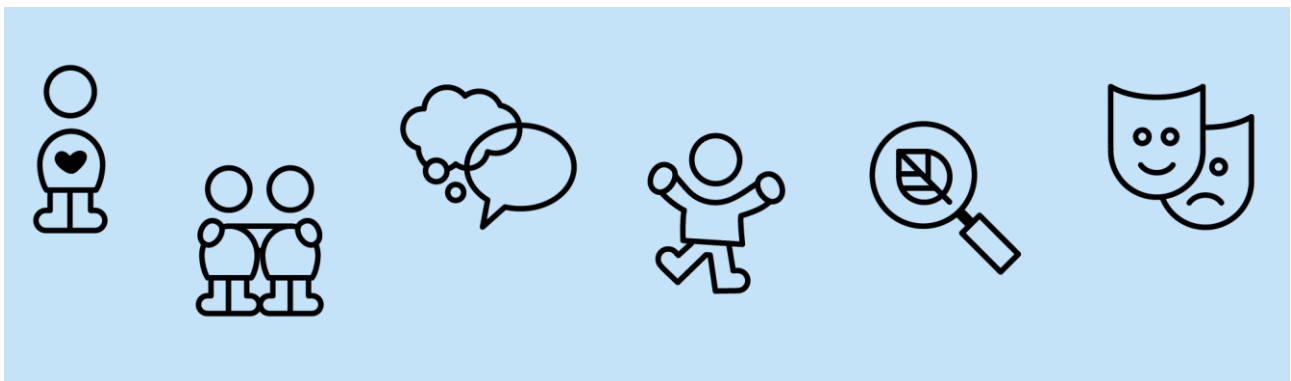
Børnehuset Goethesgades værdier

Glæde – børn skal føle glæde ved leg, bevægelse, forskellige oplevelser, når "verdenen" undersøges samt i sociale relationer med børn og voksne.

Udfordring – vi præsenterer pædagogiske aktiviteter for børnene på flere niveauer, således at de bliver udfordret i forskellige sværhedsgrader gennem legen.

Nærvær – vi skaber nærvær ved at arbejde med børnene i mindre grupper, hvor børnene oplever at blive set af smilende, lyttende og omsorgsfulde voksne i børnehøjde.

Udeliv – vi har en foranderlig legeplads. Her kan børnene sætte deres spor og komme med ideer til leg og udendørsprojekter. Bl.a. temaer fra jord til bord, bålaktiviteter og vikinger.

Læreplanens opbygning

Skabelonen til arbejdet med den pædagogiske læreplan bygger på læreplansblomsten og det fælles pædagogiske grundlag.

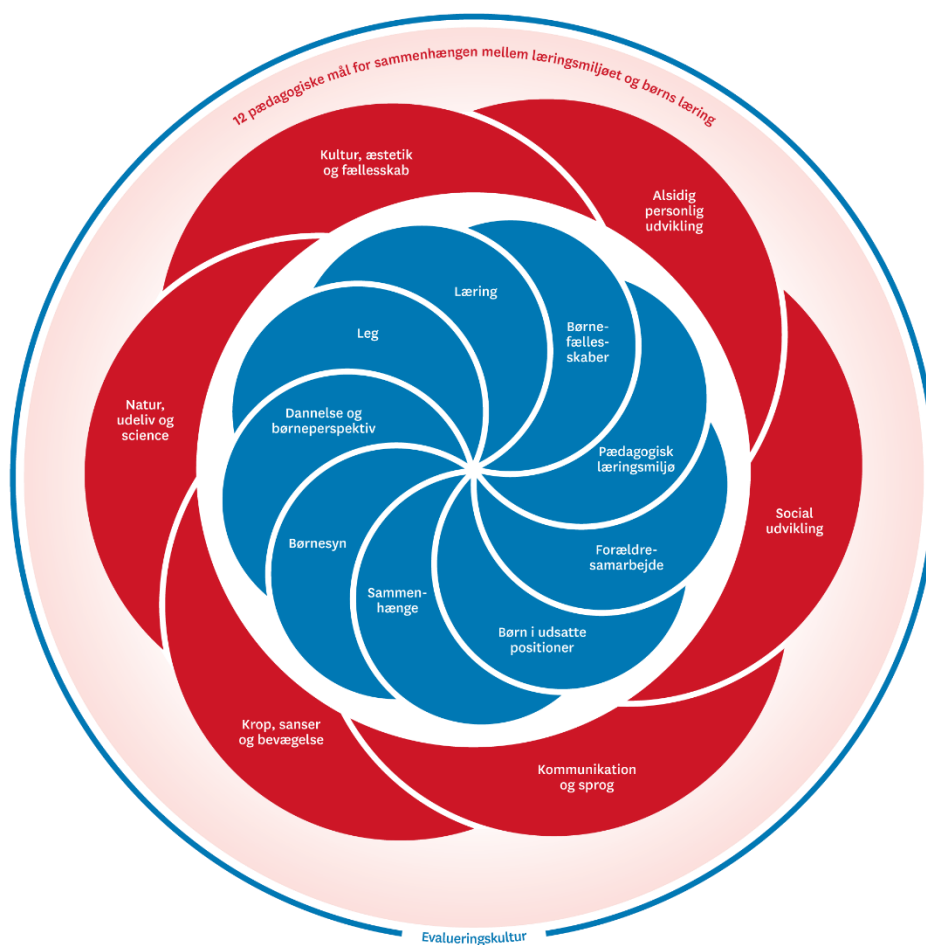
Til de 6 læreplanstemaer i den pædagogiske plan kobler sig 12 pædagogiske mål for læringsmiljøerne i dagtilbuddet.

I den nye styrkede læreplan er der fokus på børns læring over hele dagen og legen som en væsentlig betydning for barnets udvikling.

Den pædagogiske læreplan er fundamentet for det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet og dermed det primære arbejdsredskab for udviklingen af den pædagogiske praksis i Børnehuset Goethesgade.

Læreplanen:

- Beskrivelse af vores pædagogiske grundlag – det blå i blomsten.
- Beskrivelse af læreplanstemaerne – det røde i blomsten.
- Beskrivelse af vores arbejde med evaluering af pædagogiske læringsmiljøer og praksis – den yderste kant af blomsten.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Børnesyn

Det at være barn har værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads til tid og ro til at være barn. Vi tager udgangspunkt i det hele barn og har fokus på det enkelte barns ressourcer og potentialer. Personalet møder barnet med respekt og anerkendelse i et trykt læringsmiljø, der skal sikre de bedste muligheder for trivsel og udvikling og tilegnelse af nye færdigheder.

Det er vores rolle som personale, at sikre et godt børneliv i Børnehuset. Det vil sige, at vi skaber nogle rammer hvor der er plads, tid og ro til at være barn. Hvert barn kommer med nogle forskellige værdier og kompetencer, og vi skal sørge for at se, og understøtte disse i vores pædagogiske arbejde.

Vi prioriterer, at arbejde i mindre grupper i hverdagen. Her har vi en bedre mulighed for at se det enkelte barn og justerer vore aktiviteter så vi kan understøtte det enkelte barns kompetencer og behov for læring.

Børn er motiveret for at lære, og vores opgave er, at møde barnet i nuet og have øje for barnets kompetencer, da det bliver væsentligt at fokusere på det, der virker. Dette skal på sigt fremme et positivt selvbillede hos børnene og en anerkendende pædagogik i praksis.

Vi bestræber os på at forstå børnene ud fra deres egne oplevelser og at være nærværende i relationen til det enkelte barn.

Vi værner om børns ret til at være forskellige, samt har øje for at børn udvikler sig i forskelligt tempo. Vi møder børnene med oprigtig interesse, er opmærksom på det enkelte barn og sørger for at få barnet inddraget, ud fra dets eget perspektiv.

Praksiseksempel vuggestue – Med voksne øjne kan det opfattes som en "kaostilstand" når man kigger ind i en vuggestue gruppe, hvor fem børn løber i samme retning, griner, stopper- og løber frem og tilbage. Børnene har øjenkontakt med hinanden. Ser man situationen ud fra børnenes perspektiv så er børnegruppen i gang med at socialisere sig. De føler fælles glæde og får en fælles oplevelse. Små børn lærer gennem brug af kroppen. De aflæser andres visuelle bevægelser, ansigts udtryk og lærer derfor gennem afspejling af andre børn og voksne.

Praksiseksempel Børnehave - En pædagog og 7 børn sidder i sandkassen og bygger "sandkager", "graver ned til kineserne" (fliserne) og leger med sand møllerne. Et barn svinger rundt med en sandmølle, og pædagogen spørger, hvad hun laver. Barnet svarer at hun leger med en sandting, som hedder en sandhakker. Pædagogen spørger hvorfor hun mener at den hedder det. Hun forklarer, at det hedder den, fordi den hakker sandet over når det kommer ned i den. Et andet barn uden dansk sprog, ser på hende og prøver med hans mølle at skubbe sand igennem. Pædagogen ser på han og smiler, mens hun siger "du har også en sandhakker?" barnet siger noget på et andet sprog, og peger på møllen. Et andet barn, som graver ved siden af, har hørt hvad der er blevet sagt, og siger: "Jeg har også en sandhakker hjemme, den er bare med i badekaret." Pædagogen spørger barnet, om det så stadig hedder en sandhakker, når den er i vand. Nej, siger barnet, det er en vandhakker.

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse refererer til en dybere form for læring. Vi tilstræber at børnene udvikler sig til empatiske mennesker.

Dannelse er ligeledes en erfarings- og læreproces, der ikke er bundet op på at skulle lære noget bestemt. Dannelse handler om, at værdier og viden forankres i barnets personlighed. Viden og værdier som barnet automatisk bruger, når det skal begå sig i verden.

Det pædagogiske personale i Børnehuset støtter barnets dannelse. Dette gøres ved at støtte børnene i at forholde sig prøvende og nysgerrigt til omverdenen og ved at give børn erfaringer med at være en del af et velfungerende og mangfoldigt fællesskab.

I Børnehuset støtter vi børnenes forskellighed og tilstræber at give dem individuelle redskaber, til deres udvikling.

Som pædagogisk personale er det vores opgave at understøtte barnets trivsel, udvikling og læring. Det enkelte barn er unikt, ligeværdigt og rummer nogle vigtige færdigheder. Det er derfor relevant at vi inddrage børnenes meninger og perspektiver i hverdagen og i de aktiviteter som vi planlægger for børnene.

I trygge og rolige rammer giver vi børnene mulighed for at udfolde sig og benytte og udvikle deres kompetencer i forhold til at kunne indgå i hverdagen og agere i legen. Netop igennem leg og planlagte aktiviteter understøtter vi børnenes sociale og alsidige udvikling. Her vejleder, vi voksne, børnene i legen og vi justerer os ud fra det enkelte barns behov. På den måde har børnene mulighed for at øge deres selvværd og selvtillid, da de vil have en oplevelse af at være en del af legen på lige fod med de andre børn og oplevelsen af at de kan bidrage med deres input.

Børn i udsatte positioner guides ind i en leg og støttes i at kunne agere i legen og fællesskabet, så legen og relationen forbliver positiv. På den måde vil barnet opleve at være en del af børnefællesskabet.

Barnets dannelsesproces sker igennem hele dagen, da der opstår mange situationer i det sociale fællesskab, hvor børnene skal træffe beslutninger om, hvad der er rigtigt og forkert i forskellige

situationer. Barnet arbejder med elementet dannelse i situationer som; afleveringssituationer, spisesituationer, i den frie leg og under planlagte aktiviteter. Ved at deltage aktivt, prøve sig selv af og få respons i samspillet med andre, danner barnet et billede af "hvem er jeg alene" og "hvem er jeg samme med andre". Vi giver i mange af dagligdagens situationer plads til, at det enkelte barn bliver set og hørt.

Praksiseksempel Vuggestue - *I vuggestuen støtter vi børnene i at lære at dele, udvikling af empati så barnet lærer at aflæse og respektere et andet barns oplevelse og følelse. Ligeledes støttes barnet i at kunne afstemme følelser i forskellige situationer så barnet fx lærer at trøste og se et andet barn i konflikter.*

Personalet sætter ord på de følelser og handlinger på overfor børnene som opstår og kan observeres i situationen. Denne benævnelse fremmer barnets forståelse for de forskellige interaktioner og situationer som opstår hver eneste dag og som er medvirkende til at børnene udvikler sig til sociale robuste og demokratiske børn.

Praksiseksempel Børnehave – *I fælles samling, har vi fokus på at barnet udvikler følelsen af selv- og medbestemmelse. På ture ud af huset, til steder som museer, biblioteker, offentlige legepladser og busturen dertil, understøtter vi børnenes læring og dannelse, ved at guide dem i, hvordan vi agerer i det offentlige rum. Børnene spejler sig i de voksnes handlinger samt får hjælp til at lære, hvordan vi regulerer os og hvordan vi er i mødet med andre mennesker.*

Alle børn er inde på stuen og der skal til at synges en mad sang inden børnene skal spise. Den voksne spørger gruppen, hvilken sang skal der synges i dag. Der kommer forskellige bud, og pædagogen, siger til børnene at, der skal stemmes om det. De som vil synge den ene sang rækker hånden op først, og dem som heller vil synge den anden, rækker hånden op bagefter. "Kylling får" bliver valgt med flest stemmer. Inden der bliver talt til tre, så de kan synge, siger at barn: "Men jeg ville ikke synge den, jeg vil heller synge den anden." Desværre, siger den voksne. Der var flere som ville synge "kylling får" i dag, derfor synger vi den i dag. Men vi kan synge den anden sang en anden dag. Den voksne tæller og børnene går i gang med at synge.

Leg

Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af hverdagen i Børnehuset. Vi vægter, at der skabes plads til børnenes spontane og selvorganiserede leg, samt det pædagogiske personales rammesatte leg.

Det pædagogiske personale understøtter legen ved at iagttage børnenes leg og samtidig have en opmærksomhed på det enkelte barns trivsel i legen. Vi har fokus på legen, da det bl.a. er i legen børnene lærer. Legen viser desuden, hvad børnene er optaget af her og nu. De voksne er tæt på legen, så de kan hjælpe børnene videre, hvis der er brug for det. Vi er opmærksomme på ikke at ødelægge en leg, dvs. vi voksne går enten ved siden af eller bag ved børnene. Vi er bevidste om, hvornår vi skal være en del af legen og guide børnene og hvornår vi skal "blande" os udenom, så børnene kan lege uforstyrret.

De voksne skal være rollemodeller og sætte lege i gang, som børnene selv kan bygge videre på. Vi arbejder med læringsmiljøet, således at det er de fysiske områder, der inviterer til leg. Vi skaber rum til, at alle kan deltage i legen.

Vi indretter og tilpasser rummene så de giver mulighed for forskellige lege, fx vilde lege, risiko lege, stille lege, rollelege, konstruktionslege m.fl.

Vi skaber små grupper hvor der bl.a. er fokus på sansemotoriske lege, sproglege eller andre lege der understøtter udviklingen.

De voksne er opmærksomme på ikke at blive for tidsstyret, og derved ødelægge børnenes leg. Måske ændres tiden for fælles samlingen 10 min, hvor børnene får leget færdigt.

Praksiseksempel Vuggestue – *Personalet understøtter børnene i forvejen initiativ, men da mindre børns lege ikke er så omfattende er det personalet opgave at udvide og udvikle legen.*

Eksempel – vi synger "hjulene på bussen" efter vi har set den gule by bus køre forbi vinduerne. Senere på formiddagen skubber flere børn nogle stole på en række. De voksne griber legen og inddrager børnene og siger en tidligere oplevelse først på dagen – og siger "skal vi ud og køre bus"? Personalet laver et rat af pap, billetter produceres og børnene instrueres i at køre bus. Der snakkes om, hvor skal vi køre hen, har vi husket billetten, hvem er med i bussen.

Trafiklys signalet tegnes og inddrages i legen.

Praksiseksempel Børnehave - *Ude på legepladsen, er børnene i gang rundt omkring med forskellige lege. Den voksne ser et barn gå for sig selv, og går hen og spørger om han ikke vil med hen til legehuset. Det vil han gerne. Men inden de når derhen, kommer de forbi et fodboldmål, som er ved at bliver tapet helt til. Den voksne spørger hvad de laver. "Vi lavet et mål" siger pigerne. "Det ligner mere et fængsel" siger den voksne. Pigerne griner og jubler, mens de skynder sig at tage fat i den voksne. "Du skal i fængsel" siger de, alt imens de hiver den voksne inde i målet. "Hjælp hjælp" siger den voksne, kom og hjælp mig. Den voksne kigger på barnet som skulle med hen til legehuset. "kan Du ikke hjælpe mig fri? ". Det vil barnet godt. Han kommer hen og befrier den voksne. Nu går den store politi jagt i gang, hvor flere børn kommer til for at hjælpe til med at fange den voksne.*

Børnefællesskaber

Børnefællesskabet er afgørende for det enkelte barns trivsel, dannelse, udvikling og læring. Vi vokser op i en kultur, hvor vi indgår i fællesskaber med hinanden på mange forskellige måder. Barnet skal lære at klare sig i fællesskabet, lære at bidrage til fællesskabet og lære at undgå understøttelse af fællesskabet. Ved at deltage i konstruktive fællesskaber, lærer man livsduelighed, alsidig personlig og social udvikling, ansvarlighed, at kunne reflektere over sin omverden og barnet får trænet sin robusthed, så barnet kan tåle modgang. Vi har læringsmiljøer som understøtter fælles interesser og hvor alle kan lege. Voksne er tæt på det enkelte barn og sikrer at andre børn kan indlemmes i legen. Vi lærer børnene at bidrage til legens udvikling ved at guide, være deltagende, snakke om legen, foreslå ting i legen, følge barnets initiativ, være spørgende. Vi hjælper børnene til handlemuligheder, så de udvikler sig og får et stærkt selvværd. Vi voksne støtter og bakker op, når nye spirende venskaber udvikles mellem børnene. Vi tager emner op som: "Hvad er en god ven" og vi har fokus på venskaber gennem hele dagen.

Praksiseksempel Børnehave - *Vi laver massageøvelser på hinanden, synger, griner og er glade sammen som gruppe. Forældre opfordres til at lave legeaftaler og personalet fortæller forældrene om barnets relationer i bhv. Vi snakker med forældre om vigtigheden af fællesskaber.*

Et par børn sidder sammen i byggerummet og leger med Lego. Der bygges bygger biler, uddeles "lego- mennesker" til hinanden, og andre gode ting i Lego kassen. "Lotte" sidder lidt for sig selv, og kigger lidt. Hun er ikke en del af de andres leg. Pædagogen spørger "Lotte" om hun vil bygge et slot med hende. Det vil hun gerne. Pædagogen begynder at snakke med "Lotte" om, hvad hun i forvejen har bygget, spørger "Lotte" hvad hun tænker der skal bygges mere af.

"Lotte" finder forskellige ting i Lego kassen, og giver det først til pædagogen. Men begynder også selv at sætte ting på slottet, og komme med ideer. De andre børns nysgerrighed på pædagogens og "Lottes" slot vokser. De siger, "Aj hvor er det flot, hvad har I bygget", spørger et af børnene, pædagogen. "Det må du spørge Lotte om", svarer pædagogen. Børnene spørger "Lotte" om hvad hun bygger, og "Lotte" svarer glad at hun bygger stald til enhjørningerne. Det synes børnene er

spændenden og spørger om de må være med. "Det må I spørger Lotte om", svarer pædagogen. De spørger Lotte, som siger at det må de gerne. Alle børn leger glade videre sammen.

Læring

Relationerne mellem børn og voksne er af stor betydning for den læring barnet optager. Vi lærer sammen og den fælles læring skaber fælles erindring. At øve sig er en del af læreprocessen og den voksne understøtter barnets refleksion over egen læring, samt at det er okay at fejle.

Hele dagen er et stort læringsrum – både sammen med voksne og sammen med andre børn. Den voksne har en bevidsthed om at der er læring i alt. Barnet inddrages i de daglige rutiner - eks. måltider og garderobe.

Personalet har fokus på at skabe og udvikle inspirerende læringsmiljøer, der understøtter barnets egen nysgerrighed og undersøgende tilgang.

Med læring-begrebet i Børnehuset menes at det lærende barn har tilegnet sig noget nyt, altså at det lærende barn ved og kan noget som barnet ikke kunne tidligere. Dvs. barnet skaffer sig nye færdigheder, adfærdsmåder, normer og kundskaber

Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål. Børn eksperimenterer med materialer og gør sig opdagelser. Ved at sanse deres omverden, udvikler børnene deres forståelse af verden, og for en viden om, hvordan den hænger sammen.

Erfaring spiller her en central rolle - for barnets forståelse og læring af verden inden for et bestemt område. Børn lærer gennem kommunikation og sociale interaktioner. Barnet skal bruge hele kroppen og alle sine sanser i læringsprocesserne. Det er den voksnes opgave at åbne verden for børnene og skabe muligheder, for at imødekomme udfordringer som de ville have svært ved at opnå på egen hånd.

Praksiseksempel Vuggestue –

Praksiseksempel Børnehave - *Et barn kommer hen til en voksen. Han græder og den voksen oplyses af et andet barn, at han græder fordi han vil have pinden fra det andet barn. Den voksne spørger om han har spurt om han må få den? Barnet som græder vender sig rundt, og spørger om han må få pinden? Det andet barn ryster på hovedet og siger nej. Det første barn begynder at græde igen. Den voksne spørger barnet med pinde "kunne du ikke hjælpe ham med at finde en anden pind, så I har en hver"? Det vil han gerne og tager det andet barn i hånden. De går sammen hen til nogle træer og kigger. Efter lidt tid kommer det grædende barn. Han græder ikke mere, men stråler, og holder stolt en pind op i luften. " Aj hvor dejligt, nu har i begge en pind, så kan i lege sammen." siger den voksne til ham. Barnet nikker og løber tilbage til det andet barn.*

Læringsmiljøer og læringsrum.

Et godt læringsmiljø er afgørende for, at børn lærer, trives og udvikler sig.

Det pædagogiske læringsmiljø er samlingen af det pædagogisk grundlag. Det er en forudsætning at personalet og ledelsen har løbende blik for, hvordan praksis rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Lærings miljøet i Børnehuset består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som personalet giver børnene. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne bliver rammesat, organiseret og tilrettelagt samt udført i den konkrete, pædagogiske og relationelle praksis.

Vi vægter at skabe fleksible læringsmiljøer, som kan justeres i forhold til den aktuelle børne-gruppe. Både inde og ude indretter vi os efter, hvordan vi ser vores børnegrupes leg. Legetøj er tilgængelige ude som inde samt vi har fokus på, at der skabes små kroge til den uforstyrrede leg samt mulighed for at tumle og udfordre motorikken. Der forefindes læringsmateriale på væggene, som både har et læringspotentiale eller kreativitet udarbejdet af barnet selv. Det er vigtigt for os, at tilbyde det enkelte barn et miljø, hvor der er mulighed for at modtage læring hele dagen - både sammen og uden en voksen.

Børnenes læring og udvikling i børnehuset sker i en vekslen mellem børns egne igangsatte lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutinesituationer som måltider, og i alle de andre situationer af kortere eller længere varighed, som spontant opstår i løbet af dagen.

Legens som grundlæggende læringsrum.

Det grundlæggende udgangspunkt i vores arbejde med børnene, er legen. Legen er der hvor børnene kan trække sig fra omverdens krav og forventninger og der hvor barnet kan opleve ro og fordybelse.

Legen er omdrejningspunktet i vores pædagogiske arbejde. I leg bruger børnene deres fantasi og nysgerrighed og gennem leg bearbejder de, de oplevelser, børnene har haft. På den måde opnås en større forståelse og sammenhæng i deres hverdag.

Børn har primært brug for at lege. Både for at udvikle sig, for at føle sig tryk og for være i processer, hvor det selv er med til at sætte dagsorden.

Et væsentligt pædagogisk princip er, at sørge for at barnet oplever succes. Når tingene lykkes, giver det barnet selvtillid, og dermed bedre mulighed for selv at vælge og udføre planlagte aktiviteter og arbejdsopgaver.

Opgaver som barnet udviklingsmæssigt er i stand til at klare, giver dem mod på, at afprøve dem de endnu ikke mestrer, og dermed udvikles barnet. Disse ting trænes ofte i legens mange facetter og det er personalets opgave at støtte denne proces.

Til disse formål er det vigtigt at have voksne, som har tid – det skaber tryghed – ro/plads og mulighed for fordybelse.

Vi har fokus på at skabe et læringsmiljø, hvor nærvær og tryghed prioriteres. Vi justerer os følelsesmæssigt efter barnet og er opmærksomme på, hvor barnet er lige nu. Vi møder barnet med et syn på, at det kan – vi tror på barnet.

Praksiseksempler – Vuggestue og Børnehave:

Når børnene venter i kø:

Børn skal lære at vente på at det bliver deres tur/ og en vekselvirkning med turtagning. De lærer at stå stille, øver farver, tal o.l. når vi f.eks. siger at dem med blåt tøj må gå først. Børnene tilsidesætter egne behov når andres tilgodeses. Børnene spejler sig i hvad andre børn gør og har mulighed for at kopiere. Børn lærer, at organisere sig og får afprøvet forskellige gruppedynamikker. På den måde foldes læringsmiljøet ud, når de strukturelle parametre forenes med pædagogikken.

Børnene er i garderoben:

Vi øver ord, begreber og italesætter deres handlinger. Vi træner selvstændighed og den gensidige afhængighed. Vi laver mange gentagelser og synger. Børnene hjælper hinanden og får både en social træning, samt øget selvværd ved at kunne hjælpe andre. Børnene trænes i oprydning. På den måde foldes læringsmiljøet ud, når de strukturelle parametre forenes med pædagogikken.

Spisning:

Børnene træner dannelse og almindelig hensyntagen og bordskik. Vi sætter ord på de ting vi gør og udvider begreberne. Børnene deltager i borddækning og afrydningen. Vi arbejder med mange gentagelser så alle kan opøve deres kunnen. At få struktureringen af spisningen flettet sammen med pædagogikken, gør at læringsmiljøet udfoldes.

Samlinger:

Opmærksomhed på hvilke personer der er tilstede. Vi øver i at turde stå frem og have gruppens opmærksomhed. Vi træner i at tilsidesætte egne behov, så andre kan komme til orde.

Oprydning:

Alle deltager og dermed er ansvaret fælles, samtidig med at man skal rydde op efter sig selv. De samme ting og rutiner gentages mange gange, så alle er klar på hvad der skal ske.

Stuen:

På stuen arrangeres forskellige læringsrum og miljøer. Nogle børn har brug for at blive fastholdt i aktiviteter og derfor samles aktiviteterne omkring dette. Nogle børn har brug for at øve sig i at indgå i sociale relationer og derfor arrangeres forskellige lege, eller beskæftigelser som støtte for dette. Stuen opdeles i læringszoner hvor et bord kan være finmotorisk træning, et andet sted sociale relationer, et tredje med sproglig opmærksomhed og et fjerde hvor fordybelse er omdrejningspunkt.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi arbejder med at styrke indsatsen omkring børns trivsel, udvikling og læring og hvis et barn er i vanskeligheder, så har de voksne ansvaret

Som en del af indsatsen trivselsvurderes alle børn i alderen 0-6 år 2 gange årligt, samt sprogvurderes ca. en gang årligt fra de er 3 år. Vi har fokus på sundhed, læring og trivsel og arbejder målrettet, systematisk og tværfagligt med at styrke barnets trivsel ved at sætte ind på et tidligt tidspunkt, når et barn er udfordret.

Til dokumentation af de pædagogiske tiltag og indsatser i anvendes IT-plattformen Hjernen og Hjertet. Hjernen og Hjertet er en digital platform, der samler pædagogiske redskaber og dokumentation samt de redskaber, som inviterer til et forældresamarbejde omkring barnets og børnegruppens trivsel, udvikling og læring. Her kan bruges en dialogprofil.

- ❖ Sprogvurdering
- ❖ Trivselsvurdering
- ❖ Dialogvurdering

Trivselsvurderingen skal være med til at styrke dit barns trivsel, læring og udvikling på et så tidligt tidspunkt som muligt, ved at holde fokus på inkluderende miljøer og barnets ressourcer.

Forældre er den vigtigste ressource i barnets og vil blive inddraget som samarbejdspartner, når det handler om dit barns udvikling og trivsel.

Der afholdes forældresamtaler ud fra et individuelt behov. Samtalerne tager udgangspunkt i barnets trivsel hjemme og i institutionen / dagplejen.

Vi informerer jævnlig via nyhedsbreve og informationer omkring, hvad der er på programmet i Børnehuset, hvad der optager os lige nu og hvad der vil være fokus på i en given periode.

Disse informationer er medvirkende til, at forældre kan understøtte barnets udvikling, nysgerrighed og læring samt skabe en god brobygning mellem hjem og institution.

Praksiseksempel Vuggestue - *Ud over de formelle samtaler og den daglige dialog, laver vi et nyhedsbrev hvor vi fortæller forældrene, hvad vi er optaget af i vuggestuen og hvilke aktiviteter vi laver. Vi forsøger at skabe sammenhæng mellem hjem og vuggestue ved at inddrage forældrene i nogle af vores aktiviteter. Som et eksempel herpå vil vi nævne vores sangmappe. Alle de store vuggestuebørn har fået en sangmappe med hjem med de sange, vi synger til samling. Vi synger de samme to sange i minimum 14 dage. Forældrene får de aktuelle sange med hjem som de kan sætte i barnets mappe. På den måde kan de synge de samme sange sammen med deres børn, derhjemme eller lytte til dem ved at finde dem på internettet.*

Praksiseksempel Børnehave – *Samarbejdet omkring børn læring kommer f.eks. til udtryk når et barn er klar til at smide bleen. I samarbejde med forældre aftales, hvordan det gøres bedst for det enkelte barn, hvad virker hjemme, hvad virker i børnehuset. Vi drager nytte af hinandens gode erfaringer*

Børn relationer: Børn der har brug for at blive styrket i relationen til de andre børn. I samarbejde med forældre finder vi ud af, hvem barnet kunne tænke sig at lege med/hvem vi ser, der er et

godt venskabspotentialer i. I børnehuset laver vi en mindre gruppe, hvor barnet kan få lov til at afprøve og opbygge denne relation og forældre bliver opfordret til at lave legeaftaler hjemme, der kan styrke barnets relationer til de andre børn.

Børn i udsatte positioner

Børn i udsatte positioner er en sammensat gruppe. Det kan være børn fra familier med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse eller børn, der i bestemte situationer befinder sig uden for fællesskabet. At være i en udsat position er dynamisk og kontekstbestemt.

Vi har øje på barnets ressourcer og kompetencer og lægger vægt på relation mellem barn-barn, barn – voksen. Alle har brug for at blive mødt med positive forventninger.

Når et barn har brug for noget ekstra i forhold til trivsel, udvikling og læring vil vi i samarbejde med forældrene udarbejde en handleplan. Der vil være mulighed for at inddrage eksterne samarbejdspartnere, der kan være med til at understøtte de givne tiltag der skal til, for at barnet trives og udvikles.

Praksiseksempel Vuggestue - *I vuggestuen arbejder vi på en måde, så der er en god vekselvirkning mellem at børnene indgår i store børnefællesskaber og små børnefællesskaber.*

Samling er en af vores store fællesskaber. Der handler det om at hygge sig og have det sjovt sammen uanset alder, sprog og motorik. Der er plads til alle – dem der har brug for en ekstra hånd til dansen – lidt hjælp til at lave fagter eller et skød at sidde på. Det handler om at føle fællesskab med hinanden, hvor vi ofte tænker bevægelses aktiviteter ind, som opfordrer børnene til at danse sammen eller kramme.

Efter samling er børnene inddelt i mindre grupper, hvor man er sammen med sin faste voksen til formiddagsaktivitet og til spisning. Her er der rig mulighed for at skabe rammer, hvor den lille generte får mulighed for at være den, der tager initiativ, og hvor den sprogligt udfordrede får mulighed for at genoptage fællessamlingens sange osv. I den lille gruppe er der masser af plads til nærvær og god kontakt til den enkelte. Strukturen med den faste voksne gør, at der er et godt kendskab til det enkelte barn og til gruppedynamikken i den lille gruppe.

Praksiseksempel Børnehave – *I spisesituationer understøtter personalet alle børns deltagelse i samtale under spisning. Alle børn spiser det samme til frokost, hvilket giver en følelse af sammenhold og vækker inspiration hos børnene i forhold til at smage på maden.*

Et barn er meget stille og kræsen - har ikke lyst til at smage på maden. Pædagogen snakker om at være "madmodig". Hun introducerer spinat og fortæller om Skipper Skræk der er bliver "brølstærk" af at spise spinat. Et barn prøver at smage og efter lidt tid tager det mere kræsne barn mod til sig og prøver at spise spinaten. Barnet bliver rost og jublet af de andre børn og barnet sidder nu med et stort smil på munden og prøver stolt at smage igen.

Sammenhæng og gode overgange

Sammenhæng og gode overgange

Når børn oplever en god overgang fra dagplejen / vuggestue til børnehave og børnehave til SFO / skole, gavner det deres læring og trivsel i overgangsperioden og i opstarten, derfor arbejder alle afdelinger i dagtilbud og skoler i Sønderborg City sammen om at sikre en tryk og sammenhængende overgang for børnene.

Barnets perspektiv: Hvis du vil lære mig noget, må du først lære mig at kende

Forskning peger på, at forældrenes involvering i arbejdet med børnenes udvikling er helt afgørende for at læring lykkes, derfor har vi i Brobygningen også sat fokus på, at forældrene involveres.

Brobygning – dagpleje / vuggestue til børnehave.

Brobygningen mellem dagpleje/vuggestue og børnehaven bygger på kendskab og tryghed.

- Alle dagplejere og vuggestuebørn kommer løbende på besøg i børnehaven, for at blive trygge ved at være i børnehavens omgivelser.
- Når børn har fået tilbudt en børnehaveplads er der gensidig besøg i børnehave og i dagplejen (legestuen), hvor pædagogen lærer barnet at kende i deres vante omgivelser og i de nye.

Brobygning fra børnehave til skole

Der etableres brobygningsdage for kommende skolebørn, som foregår på skolerne i marts og april måned, hvor børn der skal gå på samme skole lærer hinanden og de voksne fra SFO/skole at kende. Nye relationer skabes blandt børn og voksne, ved at der igangsættes lege der understøtter læringsfællesskaberne både inde og ude. Det er med til skabe en tryghed, når de starter i SFO/skole.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Inddragelse af lokalsamfundet

I Børnehuset Goethesgade bliver vi inspireret af kulturelle tilbud og muligheder der i vores nær-område, og gør gerne brug af dem:

- ❖ Bibliotek – i samarbejde med bibliotekarer finder vi relevant litteratur til givne emner og spændende højtlysningsbøger.
- ❖ Vi deltager også i forskellige arrangementer arrangeret af biblioteket som fx teater, baby tju-hej og fortællertime.
- ❖ Forskellige tilbud i kommunen
 - Sangprojekter – Vi lærer nye sange og får besøg af sangpædagoger, musikere med spændende instrumenter og fælles koncerter med andre børnehaver.
 - Naturarrangementer – naturvejlederne arrangerer til forskellige aldersgrupper. Bl.a. deltager kommende skolebørn i Mammutdag
 - Naturvejleder – Vi har mulighed for at gøre brug af naturvejledere i forhold til et givent emne, der optager vores børn.
- ❖ Tandsbjerg plejecenter – Børnehavegruppen har fælles arrangementer med plejecenteret bl.a. Luciaoptog til jul og fastelavn.
- ❖ Christianskirken – vi deltager i julegudstjeneste, hvor pigerne fra børnehavegruppen går Luciaoptog
- ❖ Vi pynter juletræ for Kirkens korshær og Sønderborg handel.

Når vi samarbejder med andre faggrupper udvides vores læringsmiljøer gennem samarbejdet med fx kunstner, musiker, naturvejleder. Læringsmiljøet inspireres og udfordres med nye vinkler og ideer som børnegruppen profiterer af.

Praksiseksempel Vuggestue - Når de små gule trafikveste findes frem, ved børnene at nu skal de på tur. Børnene sidder trygt ved siden af hinanden i de røde vogne og oplever livet uden for vuggestuen. De ser huse, biler, arbejdskøretøjer og mennesker og hunde. Børnene kigger, peger, snakker og synger, mens de lytter til den voksne, som begejstret fortæller om alt, hvad de ser. De er på vej til en velkendt destination. Kongevejsparken, hvor de kan lege på legepladsen, kigge på sommerens blomster og insektliv, smage på sensommerens brombær og indsamle efterårets kastanjer. Men turen kan også gå til Mølledammen, hvor der kan kigges på fugle og ænder. Eller det kan være en tur gennem gågaden, hvor der er butikker og forskelligt udsmykning, som er spændende at kigge på.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Børnemiljøet er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, der i Børnehuset er aktivt integreret i den pædagogiske praksis. Børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv, hvor vi tager udgangspunkt i personalets observationer af børnene, i en aktiv og indlevende forældregruppe, og ved at inddrage børnene og deres meninger.

Hos de mindste børn er det især personalets evne til at aflæse børnene, der er afsæt for ændringer og tiltag i det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Vi vægter dialogen med børnene hvor vi sammen evaluerer og bliver opmærksomme på om vi skal fortage ændringer i det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

I Børnehuset skaber vi læringsmiljøer, der inviterer til leg, kreativitet og fordybelse og hvor børnene har mulighed for at være fysiske og motorisk aktive- både ude og inde.

På stuerne er der bl.a. mulighed for fordybelse med bøger, barnets bog, dialogisk læsning, sang og musik, yoga, rollelege, konstruktionslegetøj m.m.

På 1.sal tilgodeser de mindre lokaler børnenes mulighed for lege i mindre grupper.

På alle stuer skabes der små rum i rummet, der tilgodeser den nuværende børnegruppes behov. Vi har fokus på, at vi fordeler os ud i alle de gode inde- og uderum vi har, således der er mere ro til nærvær, leg og fordybelse.

Vi er bevidste om det æstetiske i forhold til læringsmiljøet igennem vores indretning af læringsmiljøer, og de muligheder vi skaber for børnenes udvikling og leg. Vi bruger aktivt æstetisk dokumentation, hvor børnene sætter fysiske spor. Vi bruger væggene til at udstille børnenes kreationer, samt hænge billeder op af vores pædagogiske aktiviteter, arrangementer og ture ud af huset.

Praksiseksempel Vuggestue - *For os er det vigtigt at børnene oplever at vuggestuen er deres sted.*

Det kommer også til udtryk i måden børnene blive mødt på, af autentiske voksne, der udviser ægte glæde og begejstring.

Det kommer også til udtryk i de fysiske rammer, hvor børnenes æstetiske processer får lov til at præge udsmykningen. Det er vigtigt for os at børnene sætter spor i institutionen, som er synlige for dem selv, derfor laver vi mange kreative ting med børnene, som bliver hængt op. Ting og sager som afspejler de aktiviteter og årstider, som børnene er en del af sammen med de voksne. Det børnene udtrykker har en stor værdi i læringsmiljøet.

Praksiseksempel Børnehave – *Det fysiske Læringsmiljø: alle rum i institutionen er indrettet, så alt kan flyttes. Derved kan vi hele tiden ændre det fysiske miljø, så det kan tilgodeses når man vil være vild, og danse rundt eller har brug for lidt fred i et lukket hjørne med en bog eller puslespil. Et barn havde brug for en pause, så derfor blev sækkestolen taget ned, og skærmen blev stillet op. Så var der fred til lidt fordybelse i en bog. Senere havde børnene lyst til mere kropslig udfordring. Så skærmen blev kørt til side, og stole blev sat op foran sækkestolen, så børnene nu kunne springe ned i sækkestolen, som et stort bassin.*

Psykisk læringsmiljø: Når vi møder børnene sker det i øjenhøjde med et positivt og forståeligt sprog. Vi går meget op i at, fokuset ligger ved børnene og de mærker, at vi er tilstede for dem. Dette gør vi i praksis ved at sætte os ned i sandkassen eller gå hen og gyngede en gyngestol, hvor blikket og dialogen er ved børnene.

Æstetiske børnemiljø: Vi udsmykker børnehaven sammen med børnene, så det passer til de emner vi har gang i. Efter sommerferieafholdelse blev der lavet plancher med billeder og tegninger af børnenes sommerferie. Denne planche blev præsenteret af et barn til alle andre børn.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

I Børnehuset Goethesgade arbejder vi relationelt med RARRT-principperne som fundament.

Det, gør vi, med henblik på at skabe tryghed, tillid og nærvær for det enkelte barn, som udgangspunkt for barnets udvikling.

Vi holder fokus på succeserne som udgangspunkt for den videreudvikling.

Vi:

- ❖ Arbejder i mindre grupper med anerkendende og omsorgsgivende pædagogisk personale, der skaber rammer for barnets udvikling og giver en meningsfuld hverdag for det enkelte barn
 - Børnene opøver evnen til at indgå i positivt samspil med forskellige børn og voksne
 - Børnene styrkes indenfor et bestemt udviklingsområde – det kan være fokus på motorik, sprog, relationer mm.
 - Børnene opmuntres til at opøve nye kompetencer i et trygt miljø med støttende voksne
- ❖ Ser på barnet/børnegruppen og hvor deres interesse er. Den aktuelle børnegruppe, deres interesser og behov, danner grundlag for planlægning af pædagogisk praksis samt udvikling af læringsmiljøer.
- ❖ Vægter hverdagens rutiner. Rutinesituationer ses som en pædagogisk øvebane for barnet, hvor der er ro til at øve sig på næste udviklingstrin f.eks. selvhjulpethed ved af-og påklædning, klare toiletbesøg, spisesituationer osv.
- ❖ Prioriterer et tæt forældresamarbejde, hvor de gode historier om udvikling bliver brugt på vejen til næste udviklingstrin.
- ❖ Skaber læringsmiljøer hvor vi som pædagogisk personale kan udvide legen og være medvirkende til at fastholde fordybelse og koncentration.
- ❖ Skaber plads og rum til leg. I legen dyrkes fællesskabet, relationer opbygges, nye kompetencer afprøves og udvikles.
- ❖ Lærer barnet at kende sig selv og sine grænser. Vi spejler barnets følelser, sætter ord på og giver mening til de situationer der opstår. Vi guider barnet videre når det har behov, og giver nye handlemuligheder.
- ❖ Er, som pædagogisk personale, bevidste om at vi er rollemodeller for børnene, og at børnene er afhængige af hvordan vi agerer i de forskellige situationer der opstår.
- ❖ Opmuntrer børnene til at hjælpe hinanden, for der igennem at opøve evnen til at flytte fokus fra sig selv og til et andet barn. Evnen til både at give og modtage omsorg/hjælp fra andre er vigtigt fremadrettet.

- ❖ Arbejder med den god overgang i børnelivet - fra vuggestue til børnehave samt fra børnehave til skole. Vi prioriterer at have et tæt samarbejde her omkring, hvor barnet i en periode kommer på besøg i børnehaven eller skolen.

Praksiseksempel Vuggestue –

Vi er på vej ud i garderoben. Et barn løber hen til hans garderobeplads og tager sine sko frem, peger ud af vinduet for at vise at han er klar til at tage på tur. Han ser et andet barn der ikke er begyndt at tage tøj på endnu, han hjælper og giver hende en af hendes støvler.

Praksiseksempel Børnehave - *For børnene er det en stor personlig succes når de lykkes med det de øver sig på. F.eks. af- og påklædning. Vi tager os tid til at guide/ hjælpe barnet, men også giver dem ro til at øve sig. Vi begejstres med barnet når det lykkes at få f.eks. regntøjet på selv.*

Frokost: Børnene får lov til selv at smøre rugbrøddet. Vi guider og hjælper til at kniven holdes rigtigt i hånden, rugbrøddet drejes så de får smør ud over det hele. Vi giver tid til at barnet kan øve sig og hjælper når udfordringen bliver stor

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

I børnehuset skaber vi blandt andet et læringsmiljø, der understøtter social udvikling ved at have fokus på tryghed, omsorg og glæde. Dette danner grobund for, at skabe en stemning som sikrer trivsel og udvikle et stærkt fundament for gode relationer og empati børn-børn og barn-voksen imellem. Personalet er først og fremmest rollemodeller for det gode samspil. Vi er som voksne ansvarlige for de relationer og samspil vi har med børnene og herigennem viser vi sociale handlemuligheder og empati. I Børnehuset er det sociale fællesskab en øvebane for alle børn – alle børn er ved at lære at begå sig i børnefællesskaber og personalet guider, vejleder og støtter op omkring disse. Socialiseringen finder sted over hele dagen, i legen, i vokseninitierede aktiviteter så som i samlingen, i de rutineprægede situationer samt i måltidet.

Praksiseksempel Vuggestue – Den daglige samlingsstund afholdes kl. 8.45 og har til formål, at de små samles og der bliver sagt godmorgen til hinanden. Alle børns navne blive sagt højt, så børnene kan få en fornemmelse af, at de er en del af et fællesskab med andre børn. Der synges sange med og uden fagter, leges sanglege og fortælles eventyr. Dette for at give børnene en fælles oplevelse – en fælles referenceramme, som de kan mødes i -også uden for det store børnefællesskab.

Om formiddagen er børnene inddelt i små trygge grupper, hvor der er nærværende og omsorgsfulde voksne, som har fokus på voksen-barn relationerne og relationen børnene imellem. I disse små grupper er der god tid og plads til at pædagogen kan aflæse det enkelte barn og samtidig arbejde med det lille børnefællesskab.

Det er i de små børnefællesskaber, at det giver størst mening at arbejde med demokratisk dannelse. Børnenes alder og det lille antal af børn, gør det muligt at tilrettelægge aktiviteter og lege, hvor det enkelte barns ønsker og initiativer kan blive imødekommet. Dette samtidig med, at man kan arbejde med, at de andre børn får en forståelse for, at det om lidt også bliver deres tur til at vælge noget, som de øvrige børn i gruppen, skal være med til.

Praksiseksempel Børnehave – Vi tager til en legeplads, hvor der også er en skov i forbindelse med legepladsen. Et barn ønsker ikke at lege med de andre børn, men vil gerne i skoven. Den voksne spørger, om de andre børn også vil med i skoven, og se om der er vilde dyr. Det vil de gerne. Alle børn løber ind i skoven, hvor den voksne fører an, og spørger børnene om de kan se de vilde dyr. Der bliver fundet nye stier at gå på, og den voksne sikrer sig hele tiden, at alle kommer med, og at der bliver inviteret til social samvær mellem børnene. Så da den ene barn ikke ville lege med en anden, og barnet har svært ved at komme op, spørger den voksne et andet barn, om det ikke kan hjælpe. Det vil barnet godt, og så blev der skabt den første kontakt mellem børnene. Den voksne spørger, om de to ikke vil gå forrest ind i den dybe jungle. Det vil de gerne, og de to børn går videre inde i skoven, mens de snakker om farlige dyr som de kan se for sig. Den første spæde start til et venskab er nu i gang.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Sproget er et væsentligt fundament for barnets udvikling. Gennem sproget kommunikerer vi med omverden, danner relationer og erfarer samt forstår os selv og andre. Sprog og kommunikation er altid til stede i Børnehuset, hvad enten der er tale om rutinesituationer, leg eller aktiviteter. Det betyder, at vi i alle situationer er opmærksomme på, hvordan vi støtter og styrker alle børns sproglige udvikling særlig gennem benævnelse af ting, handlinger og situationer.

Børns sprog udvikles i dialoger. Det er derfor et fokus fra vores side, at der skal være plads til samtalen i Børnehuset. Børn skal have plads til at fortælle – både til hinanden og til de voksne. Det er vigtigt, at vi ikke stiller ja og nej spørgsmål, men at vi udvider sproget ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Vi er rollemodeller for hvordan sproget bruges. Det betyder, at vores ordforråd skal være nuanceret og beskrivende, så børnene bliver præsenteret for mange ord og måder at kommunikere på.

Praksiseksempel Vuggestuen – *Den daglige sprogudvikling i vuggestuen sker eksempelvis gennem bøger, rim og remser, sang og musik, sanglege. Der gøres meget ud af at stimulere den sproglige udvikling i den tætte, trygge og nære relation, der er mellem barnet og dets voksne. Vi har et ekstra fokus på at følge barnets blikretning, for at fange hvad barnet er optaget af og dernæst sætte ord på det vi sammen ser. Vi svarer på barnets pludren, sætter ord på barnets udtryk samt bruger meget gestik og mimik i dialoger med børnene.*

I vuggestuen er italesættelsen af hverdagens rutiner særlig vigtig, da det er gentagelser der sker hver dag og over hele dagen, børnene hører derfor de samme ord mange gange samtidig med, at barnet lærer at forstå sig selv i situationen, fordi der sættes ord på det de gør.

En voksen sidder i vores ottekantede redesofaen med Bamseven og en sangkuffert. Den voksne kalder ”kom vi skal have samling og synge”. Børnene er forskellige steder i rummet og en to tre er de alle 8 på vej gående, løbende, kravlende med glade og begejstrede ansigter, de kravler over sofarens kanter – sætter sig og er klar!

Vi sidder og synger, et barn begynder at bevæge sine hænder for at vise at hun vil synge ”Lille Peter edderkop.

Vi har igennem længere tid læst bogen om ”Ib speeder motoren op”. I bogen kører Ib ræs mod en rotte. Efterfølgende på legepladsen har en gruppe børn fundet scootere frem, de vil lave en racerbane hvor de kan leg Ib og rotten. Et barn foreslår at de skal køre ind i et træ lige som rotten gør i bogen, legen begynder.

Praksiseksempel Børnehave – *I børnehaven handler det særligt om at have respekt for samtalen, så børnene kan gøre sig erfaringer med at sætte ord på det, de tænker og gør. Men også at lære dem måden man kommunikerer på med hinanden, vi venter på den anden er færdig med at tale, vi lytter og afbryder ikke.*

Derudover er arbejdet med børns sprog en del af det samme, som er beskrevet i afsnittet ovenfor, men er tilpasset det enkelte barns udviklings- og læringsniveau. Det tilstræbes, at arbejde med børnene i små grupper både i vuggestuen og i børnehaven, da det giver det enkelte barn en bedre mulighed for en optimal sprogudvikling.

For de børn, der har behov for ekstra sprogstimulering tilrettelægges de sprogansvarlige den nødvendige indsats, der skal arbejdes ud fra. Dette sker i tæt samarbejde med forældrene og barnets pædagoger på stuen.

Det forventes, at forældrene er medansvarlige i inddragelsen af sprogarbejdet for deres barn fra start, så de aktivt tager del i dets sproglige udvikling. I samarbejdet tages der udgangspunkt i hvor barnet skal støttes sprogligt – ud fra dets udviklingsmæssige niveau samt ud fra en eventuel sprogvurdering. Af de sprogansvarlige opfordres forældrene til at bruge de sproglige strategier der arbejdes med. Disse strategier tilrettelægges for det enkelte barn. Alle voksne omkring barnet er sproglige rollemodeller, men forældre har en særlig vigtig position i forbindelse med barnets sproglige udvikling, se også www.sprogpakken.dk.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

I Børnehuset afholder vi en fælles samlingsstund, hvor vi synger. Ofte indeholder sangene fagter og bevægelser, hvor børnene skal bruge deres krop på forskelligvis og i samspil med andre børn. Vi laver motorikbaner, hvor vi er bevidste om, at børnene kan blive udfordret i krybe, kravle, trille, hoppe, snurre rundt, gynge, kaste og sparke til bolde. Vi bygger rutsjebane af madrasser, hvor børnene med bare fødder og ben skal bruge deres kræfter til at kravle op - og efterfølgende kan de få et lille sug i maven, når de rutsjer ned igen. Ribben udfordrer børnene når de kravler op og hopper ned på madrassen ofte i selskab med andre børn.

Vi laver fodbad og fodmassage. Vi bruger uderummet til at støtte børnenes krop, sanser og bevægelse igennem aktiviteter med sand og vand.

Vi tegner og maler med maling.

Personalet bakker op om børnenes egne motoriske udfordringer. Vi giver dem en støttende hånd, når de klatrer op på de høje stole eller op på en forhøjning. Vi glæder os sammen med dem, når de med strålende øjne og lidt usikre ben, fortæller os – ”Se lige hvad jeg kan”

Personalet skaber plads og rum til at børnegruppen udforsker rummene kropsligt. Kan man kravle ind på hylden? Hvor mange kan vi sidde i det lille skab, hvor meget kan jeg løfte og hvor langt kan jeg skubbe den her ting?

Vi giver plads og rum til løbelege, der som regel starter ud med, at et barn begynder at løbe og med lyd og krop inviterer flere børn med i sin leg.

Vi giver plads og rum til at børnene kan prøve sig selv af eksempelvis i tumlehjørnet. Her kan børnene alene eller sammen prøve sig selv af ved at kravle op, hoppe ned, kravle igennem, vippe og balancere. Børnene inviterer hinanden til imitationsleg med fælles hop og fælles glædes udbrud. Pædagogen deltager af og til i legen, når det vurderes, at det vil være godt at ændre lidt på de motoriske udfordringer eller hvis der er børn som har brug for at blive særlig udfordret motorisk.

Praksiseksempel Vuggestue - Når vi tager imod børnene om morgenen, gør vi det kropsligt. Vi afstemmer barnets følelser i afleveringen og giver barnet en kropslig velkomst som understøttes af en verbal kommunikation. Er barnet glad bliver det mødt og krammet med glæde og lidt hopla. Er barnet trist og synes det er svært at sige farvel til mor og far, bliver det mødt af varme omsorgsfulde og trøstende kram, som understøttes af afstemt stemmeføring.

Vi er som pædagoger meget bevidste om, at vi er rollemodeller, derfor er vi tydelig i vores verbale og nonverbale sprog, så børnene kan aflæse og spejle sig.

Vi har meget kropslig kontakt med de små børn, forstået på den måde at de bliver nusset og krammet. Dette for at stimulere deres taktile sans.

I hverdagen er vi optaget af at arbejde med børnenes køn, fx ved at benævne han, hun, ham og hende, når vi taler med børnene. Dette gør vi for at understøtte den biologiske udvikling, som har indflydelse på den sociale udvikling og den kulturelle del af mennesket.

Praksiseksempel Børnehave – En voksne råber lige pludselig, "Lava monstret kommer, skynd jer op fra jorden". Og hopper selv op på legeredskaberne. Alle børn lyser op og kravler hurtigt med skrig og jubel op på lege redskaberne. Den voksne digter videre på historien, ved at fortælle at lava monstret kommer, hvis man rammer jorden. Hvis lava monstret skal væk, skal alle en runde rundt på alle legeredskaberne. Nogle børn falder i, og den voksne underbygger historien og spændingen ved at sig "skynd dig op igen, inden lava monstret kommer og tager dig." "Du nåede det." Alle i legen bliver opslugt af, at komme rundt på banen. Nogle leger at de er blevet til lava monstre og nu kommer de efter de andre børn. Det blev til en leg som gav mange grin og meget bevægelse

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

I Børnehuset er vi glade for udelivet. Uderummet giver os mange muligheder for at skabe forskelligartede læringsrum og varierede oplevelser med natur, udeliv og science. Vi vil prikke til børnenes nysgerrighed, lade dem gøre deres egne opdagelser, mærke årstidernes skift samt lære samspillet med naturen.

I uderummet motiverer og understøtter vi et læringsmiljø, hvor børnene ser/lærer med/af/om det pædagogiske personale og hinanden. De lærer, at samarbejde og se hinandens ressourcer.

De lærer at overskride grænser sammen i et trygt miljø uanset om de er 1 eller 5 år.

Praksiseksempel vuggestue - Legepladsen bliver brugt til at arbejde med natur, udeliv og science, derudover kommer børnene mindst en gang om ugen uden for børnehusets legeplads. Vi tager ud i andre natur områder, såsom skov, parker og til vandet. Naturen bliver brugt på mange forskellige måder.

Et eksempel kan være at børn og voksne snakker om et krible-krabledyr, børnene har fundet på legepladsen. Det kan være en mariehøne, hvor der er fokus på matematisk opmærksomhed, og børnene derved øver sig i at tælle mariehønsens prikker, eller en edderkop, hvor der bliver talt ben.

Et andet eksempel kan være, at vi går på tur, hvor der bliver fundet æbler. Målet med æblerne er, at tage dem med hjem til børnehuset igen, hvor der bliver smagt på æblet, hvordan smager det? Er det surt eller sødt? Samtidig undersøger børnene og de voksne nærmere, hvad et æble mere kan bruges til, fx i forskellige madlavning eller male med æblet – æbletryk.

Udeliv og natur - Børnehave

Vi leger ude året rundt. I nogle perioder tilrettelægger vi temaer med fokus på natur, udeliv og science, og i andre perioder følger vi børnenes spor.

Vi snakker om årstiderne - årstidernes kendetegn og påklædning og sammen mærker vi og snakker om, hvordan vejret forandrer sig.

I legen i udelivet observerer personale børnenes leg, og vurderer, om man skal holde sig bagved, ved siden af eller foran. Personalet bidrager med nye elementer når legen skal udvides. Måske kan legen tilføjes en kæphest, en bil, et hus, et menukort, udklædning osv.

Vi sørger for, at børnene i udelivet har bedre betingelser for en uforstyrret leg, også den mere kropslige leg har her bedre udfoldelsesmuligheder.

På legepladsen tilføjer vi jævnligt naturmaterialer som f.eks. kogler, pinde, kastanjer, juletræer mv.

Sammen med børnegruppen laver vi bålaktiviteter, hvor børn lærer om "god bål opførsel", og oplever et hyggeligt fællesskab - en dejlig ro og tid, hvor man bare lige er her –"lige her".

Jævnligt leger og eksperimenterer vi med regnvand og vand fra hanen. Vi graver floder og bygger dæmninger og børnene gør sig erfaringer med varmt, koldt og frossen vand.

Børnene skal have "hands on" erfaringer med naturen og naturmaterialer. De skal have mulighed for at bruge kroppen og sanserne. Vi klatrer på bakker og skrænter, mærker på en regnorm og dufter/lytter til naturen.

Personalet er bevidste om at bære ansvaret for at være gode rollemodeller omkring naturens bæredygtighed. Børnene lærer af os og af hinanden. Vi tager snakke og dialoger om hvorfor det er vigtigt, at vi passer på vores natur og hvordan kan vi passe på vores natur.

F.eks. "Jeg kan ikke have mere af mit æble, må jeg gerne smide det i skoven?" Børnene støttes i, at efterlade naturen i naturens oprindelige stand. Dette sker ved en snak om, hvad hører til i naturen, hvad kan nedbrydes og hvad der skal med hjem til genbrug og skrald.

I en periode har vi indsamlet plast indpakning fra samtlige børns madpakker efter frokost for at se hvad det blev til.

Andre initiativer og brug af nærmiljø

- ❖ Naturvejleder – Vi har også mulighed for at inddrage naturvejledere i Sønderborg Kommune til emner der rummer alt vedr. natur, udeliv og science.
- ❖ Naturvogne – Vi har vogne fyldt med materiale, der kan understøtte børnenes naturlige nysgerrighed og med det rigtige værktøj, som lup, sigter, net, vandkikkert, vaders og bestemmelsesduge er børnene endnu mere engageret. Når vognen er pakket kan vi tage på opdagelse i vandkanten eller se nærmere på skovbundens kryb og kravl.
- ❖ Christianskirken, området ved Christianskirken er et godt område til Børnehusets mindste børn. Her kan de sanse, dufte og øve sig i at gå.

- ❖ Fiskerstien, her øver både store som små sig i, at træne en sikker gang, gå ture og begå sig i trafikken. Jo ældre børnene er, des længere kommer vi, og til sidst kan vi nå ud i skoven.
- ❖ Områdets parker og legepladser – disse udfordres jævnligt.
- ❖ Skov og strand – vuggestuen bruger cykler/vogne til at komme omkring, mens børnehavebørnene går. Vi får altid mange sanseoplevelser og erfaringer med os hjem.
- ❖ Gågaden – f.eks. i juletiden er vi på tur til gågaden og se den flotte juleudsmykning.
- ❖ Vi arbejder med begyndende matematik i børnehøjde. Gennem fælleslege og observationer i naturen, arbejder vi med tal, former og mængder.
- ❖ Vi arbejder med små eksperimenter: Hvad, hvorfor, hvordan? F.eks. Hvad flyder/synker?
- ❖ Vi afprøver vores egne kræfter, hvor højt skal jeg hoppe for, at vandet springer over det hele?
- ❖ Vi laver aktiviteter, der kræver koncentration, ansvar og disciplin, af børnegruppen.
- ❖ Vi arbejder med værktøj, snitteknive, save, hamre.

Praksiseksempel Børnehave – beskrevet med børneperspektiv:

"Jeg har hele ugen været på legepladsen med min venner. Vi lavet vores egen kikkert så vi kunne lege ornitologer på legepladsen og turer ud af huset. Jeg har set mange forskellige fugle og lyttet til fuglefløjt. Vi har bygget fuglehuse og håber der flytter nogle fugle ind.

Den ene dag kom Tobias (naturvejleder) på legepladsen. Han havde 2 død fugle med. Mine venner og jeg holdte de død fugl så vi kunne mærke på dem. De var dejlig blød. Jeg syntes det var spændende, da han begyndte at partere fuglen mens han fortalte. Senere steget vi kødet over bålet. Jeg var modig og smagt på kødet."

"Vi så en due der blev skubbet ud af reden. Duen gik rundt på legepladsen, men den kunne ikke flyve endnu. Mon den kan klare sig og hvorfor blev den skubbet ud af reden? De voksne fortælle lidt om naturens gang. Dagen efter lå den død på legepladsen, nogle gange hjælpe de voksne med at begrave død dyr vi finder. Men denne gang skulle vi se hvad der sker med døde dyr så duen blev lagt i et rådnebur. Mon den bliver levende igen? Efter nogle dage var det fluer og mad-diker i gang med at spise duen."

Med børnehusets naturvogn, fyldt med lup, skovle, bestemmelsesdug og spande, drager vi i skoven for at se livet i skovbunden. Børnene går ivrigt i gang og finder de gode steder med megen liv. Andre er mere tilbageholdende og oplever mest gennem vennerne der finder snegle, forsøger at fange frøer, leder efter biller og hvad der ellers er af liv. Livet i skoven er spændende, men det er nu også dejligt at bygge huler og kravler i træerne.

"De voksne har frosset vores små legetøjsdyr ind i kæmpe vandballoner – hvordan mon vi får befriet alle dyrene? Skal de bare smelte i solen, hvad kan jeg hakke med i den hårde is, hvad sker der hvis jeg kaster med klumpen. De voksne kommer med salt, hvad mon de skal med den?"

"De voksne synes ikke det er så lækkert når vi slikker på isen, men det er bare så dejlig koldt i sommer varmen.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

I Børnehuset arbejder vi for, at understøtte og udvikle børnenes viden om- og forståelse for kultur, æstetik og fællesskab.

Vores pædagogiske læringsmiljø giver børnene en mulighed for at deltage i kulturelle oplevelser gennem børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed.

Personalet ser det enkelte barn og vi gør os nysgerrige på, hvor alle børn kommer fra og vores forskellige kulturelle baggrund. Vi snakker om vores madkultur og maddannelse, f.eks. til julefrokost, nytårskur og påskefrokosten. Her har vi tidligere praktiseret, at hvert barn kommer med en madret fra deres kultur.

Maden giver anledning til en snak om børnenes forskellige børnesyn på, hvem vi er og hvor vi kommer fra. Ligeledes udvikles respekten for de forskellige kulturer som vi kommer fra og understøtter barnets identitetsudvikling.

Sammen med børnene har vi mange samtaler omkring kultur og kulturens forskelligheder. Samtalerne understøttes af visuelle billeder. Samtalerne udvikler børnene til at kunne indgå i ligeværdige relationer og vækker en nysgerrighed for hinanden, hvilket virker fremmende på børnenes fællesskaber.

Gennem leg og fællesskaber støtter vi det enkelte barn og hele gruppen i, at give plads til hinandens forskelligheder. Der skal være plads til alles forskelligheder, holdninger og værdier.

Vi arbejder med at styrke børnenes fantasi, kreativitet og nysgerrighed gennem sanselige oplevelser gennem præsentation og afprøvning af forskellige materialer.

Praksiseksempel Vuggestue - *Hver dag kl 9.00 samles børnene i rundkreds på gulvet, på forskellig farvede gulvpuder. Samlingsstunden indledes med et Godmorgen alle Bobler. Børnene retter deres fokus mod den voksne, med smil på læben og glæde i øjnene. Så skal der synges - det kan være gamle som nye sange – og alt efter hvilken sang, vi har på programmet kan det være med fagter, bevægelser og dans eller med trommer og rasleæg.*

Børnene får her en fællesskabsoplevelse, hvor de får lov til at udtrykke sig på forskellig vis og hvor der opstår fælles glæde og grin.

Praksis eksempel Børnehaven - Vi følger børnenes ideer ved at bygge videre på ideen. Som eksempel herpå så har børnene udklædningsstøj med på legepladsen. En gruppe piger vil gerne være kat, men der er kun et katte kostume. En voksen får en ide, at alle børn får et stykke tape på næsen, hvorpå der tegnes knurhår. På den måde blev alle til en kat og ideen spredte sig til resten af børnegruppen som alle udviklede sig til dyr. Og pludselig forvandlede Børnehuset sig til en zoologisk have.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Evalueringskultur:

Arbejdet med trivselsvurderinger, sprogvurderinger og dialogprofil sikrer et systematisk og tilbagevendende fokus på alle børns trivsel, og en mulighed for som professionel at sætte ord på det ”anede”

Vurderingerne skal ses som et forebyggende redskab, der sikrer, at alle børn ”ses” og skaber overblik over børnegruppen.

Vurderingerne understøtter det kollegiale og tværfaglige samarbejde og er en faglig ramme i samarbejdet med forældrene.

De data’er der fremkommer af vurderingerne analyseres og mulige nye tiltag igangsættes i forhold til læringsmiljøet med baggrund i forskning.

Hver andet år er der KIDS tilsyn i hver afdeling.

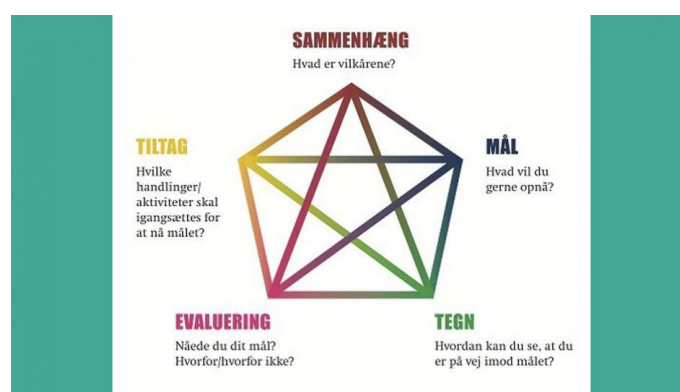
KIDS står for Kvalitetsudvikling i daginstitutioner. Det tager afsæt i forskningen om, hvad der udgør den mest fordelagtige pædagogiske kontekst, hvor børn har de bedste muligheder for at trives, udvikle sig og lære.

I KIDS vurderes den pædagogiske kvalitet i børnenes udviklings- og læringsmuligheder i det pædagogiske miljø i daginstitutionen. KIDS er en observationsmetode der sætter fokus på 3 elementer der har betydning for pædagogisk kvalitet; Fysiske omgivelser, relationer, leg og aktivitet.

Observationerne registres i hvilket omfang en given pædagogisk praksis er tilstede i den pædagogiske hverdag i institutionen. Dette er med til at udvikle pædagogisk praksis.

I Børnehuset arbejder vi med at udvikle og kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer. Større projekter og temaer forberedes ved hjælp af SMTTE modellen. Undervejs under aktiviteterne, dokumenteres via billeder, video, opslag på Nembarn samt via praksisfortællinger på stue og personalemøder.

Ud fra SMTTE modellen vurderer vi om vores tiltag har bragt de ønskede tegn, eller hvor det har bragt os hen og nødvendige tilpasninger og justeringer foretages.

Vi har fokus på at evaluere det pædagogiske arbejde hvor videooptagelser anvendes som redskab til refleksion over den daglige pædagogiske praksis.

Vi vil i praksis arbejde mere systematisk med evalueringer så vores løbende observationer og evalueringer danner grundlag for vores videre arbejde og udvikling af den pædagogiske læreplan.

